

zösséget, mint teljes életet, soha el nem vehetik. Ezért szeressétek ezt a templomot, ezért látogassátok életetek minden idejében, hogy ezáltal is gyétek napról napra szentebb ezt a helyet, és általa magatokat. És hozzátok ide gyermekeiteket, mert a gyermeki szív gyakran fogékonyabb az isteni dolgok iránt, mint akárhány tanult és tudásában elbizakodott ember. Szoktasátok az ifjúságot vallásosságra, mert „minden bölcsesség kezdete az Isten félelme”. Meglett korú, idős vagy munkabíró, erejük teljében levő férfiak és nők egyaránt találjanak itt maguknak lelki otthont. Legyetek ti magatok annak élő kövei. Járjatok mindig az erény és az igazság útján, hogy meglát- szódjék rajtatok e templom életformáló hatása, és bennetek nyilvánuljon meg ennek szentsége.

Légy megáldva és megszentelve Istentől, Istennek újonnan épült háza, a sepsiszentgyörgyi gyülekezet lelki otthona.

Ragyogj a hit, reménység és szeretet fényében rendeltetésed szerint, hogy aki ide belép, ne járjon sötétségben, és aki itt imádkozik, megbizonyosodjék, hogy nincs más Isten, hanem csak egy. Ennek az egy, igaz, élő Istennek, a mi édes Atyánknak oltalmába és gondviselésébe ajánllak mindörökre. Ámen.

Ezek után most feléd fordulunk te régi-új harang, légy te is megáldva és megszentelve az egy, igaz, élő Isten imadására. Hirdess üdvöt és szabadságot közöttünk, békét, egyetértést hazánkban, hogy a hegyek, melyeknek ormain hangod megtörik, boldog völgyek lakóira nézzenek le. Hívj sok boldog családot ide, hogy az itt élő – bár fogyatkozó – magyar közösségen látassanak meg a te gondviselésed dolgai. Szólj soká, évszázadokon át e város lakóihoz és ez unitárius gyülekezethez érchangodon, most és mindörökké.

„És most szólaljon meg a harang: Hívogassa az élőket, sírassa el a megholtakat, üzze el a veszedelmet. Hirdesse messze zengő hangon Isten dicsőségét, békességet a földön, és jóakaratot az emberek között. Ámen.”

PÁLFI DÉNES

„EZ KEDVES AZ ISTENNEK!”

1Tim 5,4

Lehet, sokan meglepődtek, amikor anyák napján az idézett bibliai versben özvegyekről olvastam. A rész, amelyhez e vers tartozik, valóban az özvegyekről szól, benne Pál apostol az özvegyek tisztelését is meghagyja kedves tanítványának, Timóteusnak, de úgy, hogy gyermekeik, unokáik, és a min-

denkori gyermekek és unokák is értsenek, tanuljanak meghagyásából, intéséből, „...és hálájukat szüleik iránt róják le, mert ez kedves az Istennek”. Én az idézett versből erre a részre fektetem a hangsúlyt, s erre alapozom anyák napi beszédemet.

Az Ószövetség, s benne a Tízparancsolat ezt írja elő a szülők tiszteletével kapcsolatosan: „Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú ideig élhess azon a földön, amelyet Istened, az ÚR ad neked!”(2Móz 20,12) – mintegy földi élete megrövidítésével fenyegetve meg a szüleivel szemben tiszteletlenül viselkedő embert. Jézus ennek függvényében mond szigorú ítéletet a képmutató farizeusok felett, amikor kijelenti: „Mert Isten ezt mondta: Tiszteld atyádat és anyádat, és aki gyalázza atyját vagy anyját, halállal bűnhődjék. Ti pedig így tanítottok: Ha valaki ezt mondta atyjának vagy anyjának: Áldozati ajándék az, amivel megsegíthetnék, azt ebben az esetben nem köti a parancsolat, hogy tisztelje atyját és anyját. Így tettétek érvénytelenné Isten ígését a ti hagyományaitokért. Képmutatók, találóan profétált rólatok Ézsaiás: Ez a nép csak ajkával tisztel engem, a szíve azonban távol van tőlem. De hiába tisztelnek engem, ha olyan tanításokat tanítanak, amelyek emberek parancsolatai” (Mt 15, 4–9). Ettől eltekintve, Jézus – a legtöbb helyen – egy szerető Istenről, édes Atyáról tanít, aki – Pál apostol megfogalmazásában – azt kéri gyermekétől, az embertől, hogy háláját rója le szülei iránt, mert ez kedves az Ő szemében.

Ha szüleink életet adó és éltető szeretetének megszámlálhatatlan ajándékait vesszük számba, rájövünk arra, hogy mindaz amivel elhalmoztak/elhalmoznak, emberi mértékkel mérve megfizethetetlen, hálánk teljes leróvásához – mindezekért – egy emberöltő, egy emberi élet kevés. Gyönyörűen fogalmazza meg ezt az érzést Mécs László „A királyfi három bánata” című költeményében:

„Hogyha minden csillag csupa gyémánt volna, / minden tavaszi rügy legtisztább gyöngy volna, / kamatnak is kevés, nagyon kevés volna. // Hogyha minden folyó lelkemen átfolyna / s ezer hálamalom csak zsoltárt mormolna, / az én köszönetem így is kevés volna. // Hogyha a föld minden színmezét átadom, / az Ő édességét meg nem hálálhatom, / ez az én bánatom, harmadik bánatom”.

Ez azonban nem tántoríthatja el a szüleit tisztelő, szerető gyermeket attól, hogy a drága lények iránt – a teljesség igénye nélkül – háláját lerója, köszönetét megmutassa.

Petőfi Sándor költeményeibe foglalta imádott szülei iránti háláját és köszönetét. „A jó öreg kocsmáros” című versében édesapjára kéri Isten áldását szívből fakadó gyermeki hálája szép jeléül:

Itt, ahonnan messze kell utazni, míg az / Ember hegyet láthat, itt a szép alföldön, / Itten élek én most megelégedéssel, / Mert időm vidáman, boldogságban töltöm. / Falu kocsmájában van az én lakásom; / Csendes kocsmá ez, csak néha zajlik éjjel. / Egy jó öregember benne a kocsmáros... / Áldja meg az Isten mind a két kezével! // Van szállásom itten s ennem-innom ingyen, /

Sohasem volt ennél jobb gondviselésem. / Az ebédre nem kell senkit is megvárnom, / És mindnyájan várnak énrám, hogyha késem. / Csak egyet sajnálok: az öreg kocsmáros / Összekoccan néha jó feleségével, / No de amint összekoccan, meg is békül... / Áldja meg az Isten mind a két kezével! // Elbeszélünk néha a letűnt időkről. / Hej, régiebb idők boldogak valának! / Háza, kertje, földje, pénze, mindene volt / Alig tudta számát ökrének, lovának. / Pénzét a hitetlen emberek csalása, / Házát a Dunának hajjai vitték el, / Így szegényült el a jó öreg kocsmáros... / Áldja meg az Isten mind a két kezével! // Alkonyuló félben van már élte napja, / S ilyenkor az ember nyúgodalmat óhajt, / S őreá, szegényre, a szerencsétlenség, / Őreá, mostan mért legtöbb gondot és bajt. / Fáradoz napestig, vasárnapja sincsen, / Mindig későn fekszik, mindig idején kel, / Mint sajnálom én e jó öreg kocsmárost... / Áldja meg az Isten mind a két kezével! // Biztatom, hogy majd még jóra fordul sorsa; / Ő fejét csóválja, nem hisz a szavamnak. / „Úgy van, úgy,” szól később, „jóra fordul sorsom, – / Mert hisz lábaim már a sír szélén vannak.” / Én elszomorodva borulok nyakába, / S megförsztöm arcát szemeim könnyével, / Mert az én atyám e jó öreg kocsmáros... / Áldja meg az Isten mind a két kezével!”

Másik költeménye, az „István öcsémhez” című, rajongással szeretett édesanyja iránti háláját is tükrözi, gyöngéd testvéri intelem formájában:

„S anyánkat, ezt az édes jó anyát, / Ó Pistikám, szeresd, tiszteld, imádd! / Mi ő nekünk? azt el nem mondhatom, / Mert nincs rá szó, nincsen rá fogalom. / De megmutatná a nagy veszteség: / Ha elszólítná tőlünk őt az ég...”

Mi – azt hiszem – nem tudunk ilyen szép versekben hálálkodni, mint Petőfi Sándor, s lehet, hogy szép, hízelgő szavak sem hagyják el gyakran ajkunkat. De azt is hiszem: drága szüleink, édesapánk és édesanyánk talán jobban is örülnek a jó tettekben, cselekedetekben felmutatott hálaáldozatnak, mert ők is elsősorban ilyenekkel – tettekkel és cselekedetekkel – áldoztak és áldoznak gyermekük boldogságának, jólétének oltárán.

S különben is, mit érnek a szép, hízelgő, hálálkodástól csöpögő szavak, ha azokat nem követik megfelelő tettek, cselekedetek. Ha a gyermekek úgy viselkednek szüleikkel szemben, mint egy nemrég látott, a valóságot hüen tükröző filmben: Amikor otthonukban felkereste őket édesapjuk, szinte leborultak előtte, hálálkodva emlegették jóságát, bőkezűségét, amelynek kényelmes otthonukat, jól menő üzletüket, jólétüket és biztonságukat köszönhették, hogy aztán a film végére az öreg édesapa az utcára kerüljön, s egy elhagyott vasúti kocsiban húzza meg magát éjszakára.

Jakab apostol szavaiból kiindulva elmondhatjuk: ahogyan a test halott lélek nélkül, ugyanúgy nemcsak a hit, de a gyermeki hála, köszönet, tisztelet és szeretet is halott a megfelelő jó cselekedetek nélkül! Aki a fentiekhez hasonlóan „hálálkodik”, az megérdemelné, hogy Isten rövidre szabja földi életét!

Különösen akkor, ha az iránt a drága lény iránt háládatlan, akit édesanyámnak szólít, s aki őt szíve alatt őrizte, fájdalommal életet adott neki, édes tejével táplálta, szelíden tenyerén hordozta, s míg eltörpült vagy össze-

roskadt a keresztek súlya alatt, két kezével, szívével, lelkével, életáldozatával gyermekét akkor is magasba emelte, s boldog volt, ha nőni, felmagasodni látta. Nőni, felnőni nemcsak testiekben, hanem főleg lelkiekben, emberségben, jóságban, szeretetben, s meglátni, megérezni gyermeke háláját, köszönetét, mindezek kézzelfogható, szép bizonylataként.

Ha ilyen hálával és köszönettel áldozunk édesanyánknak, ha ezzel tudunk lehajolni hozzá nemcsak anyák napján, de élete, életünk minden napján, akkor emelkedünk fel abba az erkölcsi magasságba, amelybe Ő, a mi felemelésünket szolgálva, magát szeretettel megalázva felmagasztosult. Ilyen háladásként láttán mondhatja el Ő is a költővel: „*Húzol engem Te fölfelé, / mint a napfény maga felé / fát, virágot, lombos ágat, – / fölemeled az anyádat*”. (Várnai Zseni) Édesanyánk, drága Szüleink mellett ilyen hálában és köszönetben gyönyörködik és leli kedvét a mi szerető Istenünk, gondviselő édes Atyánk! Ámen.

AKI CSELEKSZI AZ ATYA AKARATÁT

Mt 21, 28–32

Tanítónk, Jézus, általában a mindennapokból vett, közérthető hasonlatok, példázatok segítségével tanított. Tette ezt azért, hogy mondanivalóját az egyszerű ember is megérthesse, s tanítása célba találjon: minden ember megjobbulását, lelki épülését, felemelését szolgálja.

Egy egyszerű, könnyen érthető példázatot tartalmaz a felolvasott bibliai rész is. Két testvérrel szól, akiket édesapjuk arra kér, hogy szőlőjében dolgozzanak. Az első fiú válasza apja kérésére igenlő, de a szőlőbe nem megy el. A második így válaszol: Nincs kedvem hozzá! Később azonban meggondolja magát és elmegy. Jézus kérdésére: „Ki teljesítette a kettő közül az atya akaratát?”, hallgatósága magától értetődően, gondolkodás nélkül vágja rá: Az utóbbi.

Jézus példázatát úgy magyarázza, hogy a bűnös emberek, akik Isten akaratára kezdetben nem-mel válaszoltak, de a későbbiek során, megszívlevélve a prófétai hívást, megtértek, tetteikben Isten akaratára hiangolódtak, megelőzik Isten országba megvalósításában azokat, akik szájukkal, nyelvükkel, szavaikkal közel vannak ugyan Istenhez, de cselekedeteik messzi elmaradnak szavaiktól, Istentől. Akik szóban „teljesítik” ugyan Isten akaratát, de tetteikben „hűtleneknek” bizonyulnak. Az ilyenekhez szólt Jézus a Hegyi Beszédben figyelmeztetőleg: „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát”. (Mt 7, 21)